

REPUBLIKINIS
PRIKLAUSOMYBĖS LIGŲ
CENTRAS

Lietuvos žemo slenksčio paslaugų kabinetų veiklos metinė ataskaita

2024 metai

Respublikinio priklausomybės ligų centro
Metodinio vadovavimo ir monitoringo skyrius
El. paštas: rplc@rplc.lt

Turinys

IVADAS	3
2024 M. ŽEMO SLENKSČIO PASLAUGŲ KABINETŲ VEIKLA	4
1. Duomenys apie ŽSP kabinetus	4
2. Duomenys apie apsilankymus ir ŽSP gavėjus.....	4
3. Duomenys apie išduotas priemones ŽSP kabinetų lankytojams	4
4. Duomenys apie infekcinių ligų ištyrimo, konsultavimo, informavimo, tarpininkavimo ir perdozavimo prevencijos paslaugas.....	5
1 lentelė. Žemo slenksčio paslaugų kabinetų veiklos rodiklių tendencijos 2020-2024 m.....	5
1 grafikas. Apsilankymų, PG (kurie bent kartą per metus apsilankė ŽSP kabinete su švirkštimosi priemonių išdavimu) ir išdalytų švirkštų skaičius ŽSP kabinetuose 2024 m.....	8
2 grafikas. Išdalytų švirkštų, apsilankymų ŽSP kabinetuose su švirkštimosi priemonių išdavimu ir švirkštų, tenkančių vienam apsilankymui, skaičius ŽSP kabinetuose 2024 m. ..	8
2 lentelė. ŽSP kabinetų veiklos daliniai rodikliai 2024 m.....	9
IŠVADOS	11
1 PRIEDAS. Žemo slenksčio paslaugų kabinetų sąrašas 2024 m.....	12

IVADAS

2024 m. Lietuvos žemo slenksčio paslaugų kabinetų veiklos metinė ataskaita (toliau – Ataskaita) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-584 „Dėl Žemo slenksčio paslaugų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (pakeitimai 2022-03-25, Nr. V-646 ir 2022-05-12, Nr. V- 943, 2023-08-02, Nr. V-892). Pastarasis tvarkos aprašas reglamentuoja žemo slenksčio paslaugų (toliau – ŽSP) tikslą, uždavinius, šių paslaugų sąrašą, teikimą, visuomenės sveikatos saugos reikalavimus bei finansavimo šaltinius siekiant sumažinti su narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimu ne gydymo tikslu bei rizikinga elgsena susijusių infekcijų plitimą, perdozavimo ir mirties atvejų riziką, nusikalstamumą, kitas neigiamas sveikatos, socialines, ekonomines, teisines pasekmes visuomenei ir asmeniui.

Nuo 2022 m. Respublikinis priklausomybės ligų centras (toliau – Centras) koordinuoja ŽSP teikimą bei yra atsakingi už duomenų rinkimą ir apibendrinimą.

Centras parengė 14 Žemo slenksčio paslaugų – mobilių ir (ar) stacionarių (toliau – ŽSP kabinetas) suvestinę ataskaitą už 2024 m.

Nuo 2023 m. informacija apie ŽSP (adatų ir švirškštų keitimą, dezinfekcijos priemonių dalijimą, prezervatyvų dalijimą, konsultavimą ir informavimą, tarpininkavimą, asmens higienos paslaugas, tvarsliaivos dalijimą, žaizdų perrišimą, atrankinių greitųjų ŽIV tyrimų atlikimą ir kt.) paslaugas registruojami Centro „Žemo slenksčio paslaugų stebėsenos informacinėje sistemoje“, www.zsp.rplc.lt (toliau – ŽSP IS).

Bendra ŽSP kabinetų veiklos dinamika 2020-2024 m. laikotarpiu pateikta 1 lentelėje, o atskirų ŽSP kabinetų 2024 m. suteiktų paslaugų daliniai rodikliai pateikti 2 lentelėje bei 1 ir 2 grafikuose (2020-2021 m. duomenys pateikti remiantis Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro apibendrintais duomenimis). ŽSP kabinetų, kurie vykdė veiklas 2024 m., sąrašas pateiktas 1 PRIEDE.

2024 M. ŽEMO SLENKSČIO PASLAUGŲ KABINETŲ VEIKLA

1. Duomenys apie ŽSP kabinetus

2024 m. ŽSP buvo teikiamos kabinetuose ar mobiliuose punktuose ir pasilinksminimo vietose (toliau – ŽSP kabinetai) 11 Lietuvos savivaldybių: Vilniaus, Ukmergės, Kauno, Kėdainių, Prienų, Klaipėdos, Alytaus, Šiaulių, Visagino, Mažeikių ir Panevėžio. ŽSP kabinetų veiklos metiniai duomenys analizuoti pagal 14 savarankiškų juridinių asmenų arba jų struktūrinių padalinių valdomus ŽSP kabinetus: 12 stacionarūs kabinetai ir 2 mobilūs punktai. Kai kurie ŽSP kabinetai (Koalicija „Galiu gyventi“, Paramos fondas „RIGRA“, Kėdainių PSPC Psichikos sveikatos skyriaus ŽSP kabinetas, VšĮ „Gilės sodas“ Sūduvos ŽSP kabinetas) vykdė reguliarias išvažiuojamąsias mobilias ŽSP į kitas savivaldybes ar psichoaktyvias medžiagas vartojančių asmenų susibūrimo ir pasilinksminimo vietas siekiant pagerinti žemo slenksčio paslaugų prieinamumą rizikos grupių asmenims.

2024 m. duomenys rodo, kad į ŽSP kabinetus kreipiasi ne tik švirkščiamuosius narkotikus vartojantys asmenys, bet konsultacijų, informacijos, tarpininkavimo pagalbos ieško ir kitokias psichoaktyvias medžiagas vartojantys asmenys ir/ar jų artimieji.

2024 m. ŽSP kabinetų veikla buvo vykdoma RPLC administruojamomis valstybės biudžeto, savivaldybių ir kitų finansavimo šaltinių lėšomis.

2. Duomenys apie apsilankymus ir ŽSP gavėjus

Iš viso 2024 m. ŽSP kabinetuose užregistruoti 79 826 apsilankymai ir lyginant su 2023 m. (61 074) bendras apsilankymų skaičius padidėjo 30,7 proc. 2024 m. apsilankymų skaičius, kurių metu buvo išduodamos švirkštimosi priemonės, sudarė 83,3 proc. (66 516) nuo visų apsilankymų. Bent 1 kartą per metus iš viso apsilankė 13 547 paslaugų gavėjai (toliau – PG), tai 56,4 proc. daugiau nei 2023 m. (8 659). PG, kurie bent kartą per metus apsilankė ŽSP kabinetuose ir gavo švirkštimosi priemonių, skaičius siekė 6 236 (46,0 proc. visų minėtų PG).

2024 m. 1 244 asmenys lankėsi ir paslaugas gavo nuolat (t.y. per ataskaitinius metus apsilankė ŽSP kabinete bent po 1 kartą per kiekvieną metų ketvirtį) ir tai yra 20,6 proc. mažiau nei 2023 m. (1 567). Nuolatinių PG skaičius 2024 m. su švirkštimosi priemonių išdavimu sudarė 95,2 proc. (1 184) nuo visų nuolatinių. Pagal lytį dauguma (75,4 proc.) nuolatinių PG sudarė vyrai.

2024 m. užregistruoti 7 359 nauji (t.y. per ataskaitinius metus į ŽSP kabinetą kreipėsi pirmą kartą) PG (4 421 – vyrai ir 2 938 – moterys) ir šis skaičius, lyginant su 2023 m. (1 856), padidėjo apie 4 kartus. Švirkštimosi priemonės buvo išduotos 13,6 proc. (1 001) iš visų pirmą kartą apsilankiusiųjų asmenų.

3. Duomenys apie išduotas priemones ŽSP kabinetų lankytojams

2024 m. ŽSP kabinetuose vykdytos švirkštų ir adatų keitimo bei dalijimo paslaugos ir išdalinti 669 439 švirkštai su adatomis. Lyginant su 2023 m., pernai švirkštų (su adatomis) išdalinta 40,0 proc.

daugiau. 2024 m. prezervatyvų išdalinta 10,2 proc. daugiau nei 2023 m. (61 919 vnt. ir 56 176 vnt. atitinkamai). 2024 m. išdalinta 818 savikontrolės ŽIV testų. ŽSP kabinetuose taip pat išduodami vienkartiniai švirškimosi indai, spiritinės servetėlės, lubrikantai, tvarsliava (įvairaus dydžio pleistrai ir bintai, kitos žaizdų priežiūros priemonės) ir kitos priemonės.

4. Duomenys apie infekcinių ligų ištyrimo, konsultavimo, informavimo, tarpininkavimo ir perdozavimų prevencijos paslaugas

Atliktų atrankinių greitųjų ŽIV testų skaičius 2024 m. padidėjo 53,1 proc. lyginant su 2023 m. (5 756 ir 3 760 atitinkamai). Kitų atrankinių greitųjų testų (HBsAg, anti-HCV, sifilio, tuberkuliozės) 2024 m. ŽSP kabinetuose atlikta beveik 2 kartus daugiau nei 2023 m. (12 924 ir 6 958 testų atitinkamai). 2024 m. ŽSP kabinetuose bendrai suteiktos 19 652 konsultavimo ir 22 209 informavimo (infekcijų plitimo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo žalos ir susijusių neigiamų pasekmių mažinimo, rizikingos elgsenos mažinimo, užkrečiamų ligų prevencijos bei saugesnės lytinės elgsenos) paslaugos. Suteiktos 6 554 tarpininkavimo (pagalba gaunant sveikatos priežiūros paslaugas dėl infekcinių ar priklausomybės ligų), 4 690 sveikatos mokymo ir ugdymo, 929 pagalbos šeimoms, 1416 asmens higienos, 10 667 paramos maistu paslaugos. Teiktos kitos socialinės (3 588), teisinės pagalbos (390), palydėjimo į sveikatos ar socialines paslaugas teikiančias įstaigas (559) paslaugos. 2024 m. išduotos 1 841 naloksono, skirto opioidų perdozavimo sukeltam poveikiui panaikinti, ampulės (dozės). 2024 m. naloksoną dalijo 6 ŽSP kabinetai.

1 lentelė. Žemo slenksčio paslaugų kabinetų veiklos rodiklių tendencijos 2020-2024 m.

		Iš viso Lietuvoje				
		Metai				
Eil. Nr.	Paslaugų pavadinimas/ Paslaugų gavėjai (PG)	2020	2021	2022 (N) ¹	2023 (N) ¹	2024
1.1.	Visų apsilankymų ŽSP kabinete skaičius	49 766	54 621	63 554 (11)	61 074 (11)	79 826
1.2.	Visų apsilankymų ŽSP kabinete skaičius su švirškimosi priemonių išdavimu	<i>Nėra duomenų</i>			53 703 (10) ²	66 516
2.	Nuolatinių PG skaičius	2 048	2 414	2 524 (11)	1 567 (11)	1 244
2.1.	<i>Nuolatinių PG vyrų skaičius</i>	<i>1 570</i>	<i>1 839</i>	<i>1 798 (10)</i>	<i>1 162 (11)</i>	<i>938</i>
2.2.	<i>Nuolatinių PG moterų skaičius</i>	<i>478</i>	<i>575</i>	<i>564 (10)</i>	<i>405 (11)</i>	<i>306</i>
2.3.	Nuolatinių (<i>per metus bent 1 kartą per ketvirtį apsilankė ŽSP kabinete</i>) PG sk. su švirškimosi priemonių išdavimu	<i>Nėra duomenų</i>			<i>1 516 (11)³</i>	<i>1 184</i>
3.	Naujų PG skaičius	462	548	865 (11)	1 856 (11)	7 359
3.1.	<i>Naujų PG vyrų skaičius</i>	<i>351</i>	<i>406</i>	<i>622 (10)</i>	<i>1 269 (11)</i>	<i>4 421</i>
3.2.	<i>Naujų PG moterų skaičius</i>	<i>111</i>	<i>142</i>	<i>239 (10)</i>	<i>587 (11)</i>	<i>2 938</i>
3.3.	Naujų PG skaičius su švirškimosi priemonių išdavimu	<i>Nėra duomenų</i>			<i>594 (11)⁴</i>	<i>1 001</i>
4.	PG, bent vieną 1 kartą per atitinkamą mėnesį apsilankusių kabinetė, skaičius:					
4.1.	<i>Sausis</i>	<i>Nėra duomenų</i>		<i>1 724 (9)</i>	<i>1 522 (11)</i>	<i>1 642</i>
4.2.	<i>Vasaris</i>	<i>Nėra duomenų</i>		<i>1 628 (9)</i>	<i>1 323 (11)</i>	<i>1 786</i>

4.3.	<i>Kovas</i>			1 770 (9)	1 712 (11)	2 356
4.4.	<i>Balandis</i>			1 679 (9)	1 764 (11)	2 199
4.5.	<i>Gegužė</i>			1 924 (9)	1 898 (11)	2 535
4.6.	<i>Birželis</i>			1 917 (9)	1 586 (11)	3 493
4.7.	<i>Liepa</i>			1 965 (9)	1 777 (11)	4466
4.8.	<i>Rugpjūtis</i>			2 057 (9)	1 848 (11)	2 321
4.9.	<i>Rugsėjis</i>			1 971 (9)	1 981 (11)	3 030
4.10.	<i>Spalis</i>			2 036 (9)	2 327 (11)	2 775
4.11.	<i>Lapkritis</i>			2 186 (9)	2 531 (11)	3 065
4.12.	<i>Gruodis</i>			1 753 (9)	2 008 (11)	2 393
5.	PG, kurie bent 1 kartą per metus apsilankė ŽSP kabinete, skaičius	4 567	5 092	5 777 (11)	8 659 (11)	13 547
6.	PG, kurie bent 1 kartą per metus apsilankė ŽSP kabinete ir kuriems buvo išduotos švirkštimosi priemonės, skaičius	<i>Nėra duomenų</i>			6 588 (11) ⁵	6 236
7.	Išdalytų švirkštų ir adatų skaičius	245 592	264 647	380 346 (11)	478 128 (11)	669 439
8.	Surinktų švirkštų skaičius	150 812	153 852	258 006 (11)	329 522 (11)	397 419
9.	Išdalytų prezervatyvų skaičius	31 569	35 490	55 429 (11)	56 176 (11)	61 919
10.	Atliktų atrankinių greitųjų ŽIV testų skaičius:	2 852	3 837	5 075 (9)	3 760 (9)	5 756
10.1	<i>Nustatyta anti-ŽIV ½ (+)</i>	64	<i>Nėra duomenų</i>	126 (9)	132 (9)	150
11.	Atliktų kitų atrankinių greitųjų testų skaičius (viso):	632	1 738	5 783 (9)	6 958 (8)	12 924
11.1.	Tirta dėl HbsAg	<i>Nėra duomenų</i>	484	1 318 (4)	1 804 (6)	3 059
11.2.	<i>Nustatyta HbsAg (+)</i>	<i>Nėra duomenų</i>		27 (4)	37 (6)	50
11.3.	Tirta dėl anti-HBc	<i>Nėra duomenų</i>		41 (1)	133 (2)	0
11.4.	<i>Nustatyta anti-HBc (+)</i>	<i>Nėra duomenų</i>		5 (1)	3 92)	0
11.5.	Tirta dėl anti-HBs	<i>Nėra duomenų</i>		58 (1)	3 (1)	0
11.6.	<i>Nustatyta anti-HBs (+)</i>	<i>Nėra duomenų</i>		20 (1)	0	0
11.7.	Tirta dėl anti-HCV	<i>Nėra duomenų</i>	1 115	2 931 (6)	3297 (8)	5 148
11.8.	<i>Nustatyta anti-HCV (+)</i>	<i>Nėra duomenų</i>		615 (6)	1082 (8)	1 315
11.9.	Tirta dėl sifilio	<i>Nėra duomenų</i>	139	1 389 (5)	827 (7)	2 930
11.10.	<i>Nustatyta sifilio (+)</i>	<i>Nėra duomenų</i>		39 (5)	14 (7)	45
11.11.	Tirta dėl tuberkuliozės	<i>Nėra duomenų</i>		46 (1)	894 (2)	1 787
11.12.	<i>Nustatyta tuberkuliozės (+)</i>	<i>Nėra duomenų</i>		1 (1)	0	3
12.	Išdalytų savikontrolės ŽIV testų skaičius	<i>Nėra duomenų</i>		417 (3)	760 (7)	818
13.	Išdalytų savikontrolės HBV testų skaičius	<i>Nėra duomenų</i>			2 (2)	40
14.	Išdalytų savikontrolės HCV testų skaičius	<i>Nėra duomenų</i>			9 (2)	40
15.	Išdalytų savikontrolės sifilio testų skaičius	<i>Nėra duomenų</i>			9 (1)	40
16.	Kitų išdalytų savikontrolės testų skaičius (nurodyti, kokių)	<i>Nėra duomenų</i>			0	0
17.	Atliktų žaizdų perrišimo procedūrų skaičius	334	512	994 (4)	962 (5)	649
18.	Konsultavimo paslaugų skaičius:	31 308*	31 632*	19 717 (11)	19 478 (11) ⁶	19 652
18.1.	<i>infekcijų plitimo</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>			6 129	5 965
18.2.	<i>narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo žalos ir susijusių neigiamų pasekmių mažinimo</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>			9 331	10 124

18.3.	<i>rizikingos elgsenos mažinimo</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>			8 313	10 734
18.4.	<i>užkrečiamų ligų prevencijos bei saugesnės lytinės elgsenos</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>			4 020	4 806
19.	Informavimo paslaugų skaičius:	<i>Sujungta prie konsultavimo paslaugų</i>		17 810 (10)	16 599 (11) ⁶	22 209
19.1.	<i>infekcijų plitimo</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>			8 839	10 270
19.2.	<i>narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo žalos ir susijusių neigiamų pasekmių mažinimo</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>			4 111	7 165
19.3.	<i>rizikingos elgsenos mažinimo</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>			6 592	10 438
19.4.	<i>užkrečiamų ligų prevencijos bei saugesnės lytinės elgsenos</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>			3 138	2 546
20.	Tarpininkavimo paslaugų skaičius:	5 920	5 626	5 363 (10)	5 918 (11) ⁵	6 554
20.1.	<i>registravimas į sveikatos priežiūros įstaigas dėl infekcinių ligų</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>		1 669 (3)	1 812	1 402
20.2.	<i>registravimas į sveikatos priežiūros įstaigas dėl priklausomybės ligų</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>		<i>Nebuvo analizuojama</i>	430	444
20.3.	<i>pagalba gaunant socialines paslaugas</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>		876 (3)	2 648	3 588
20.4.	<i>pagalba gaunant teisines paslaugas</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>		67 (2)	180	390
20.5.	<i>pagalba gaunant kitas paslaugas</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>		342 (2)	528	1 672
20.6.	<i>pagalba palydint į kitą socialinę ar sveikatos priežiūros įstaigą</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>			874	559
21.	Suteiktų asmens higienos paslaugų (prausimosi, skalbimo ir kt.) skaičius	83	286	252 (3)	382 (3)	1 416
22.	Sveikatos mokymo ir ugdymo paslaugų skaičius	4 458	5 452	5 361 (5)	3 869 (9)	4 690
23.	Paramos maistu paslaugų skaičius	2 832	3 027	3 318 (4)	8 417 (6)	10 667
24.	Pagalbos šeimoms paslaugų skaičius:	376	1 341	413 (5)	521 (9)	929
24.1.	<i>psichologinės pagalbos artimiesiems skaičius</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>		102 (1)	277	514
24.2.	<i>kitų suteiktų paslaugų artimiesiems skaičius</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>		0 (0)	217	413
25.1.	<i>Išduotų naloksono ampulių (dozių) skaičius</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>			1 780 (5)	1 841
25.2.	<i>kitos formos naloksono pakuočių skaičius</i>	<i>Nebuvo analizuojama</i>			0	0
26.	Kitų paslaugų (pvz. transporto paslaugos, skaitytos paskaitos ir kt.) skaičius	Nėra duomenų		30	910 (7)	734

¹ N⁻ paslaugą vykdžiusių ir pateikusių duomenis ŽSP kabinetų skaičius;

² Naujosios Vilnios poliklinikos ŽSK (Mobili sveikatos klinika) skaičiuoti visi apsilankymai;

³ Naujosios Vilnios poliklinikos ŽSK (Mobili sveikatos klinika) skaičiuoti visi nuolatiniai PG;

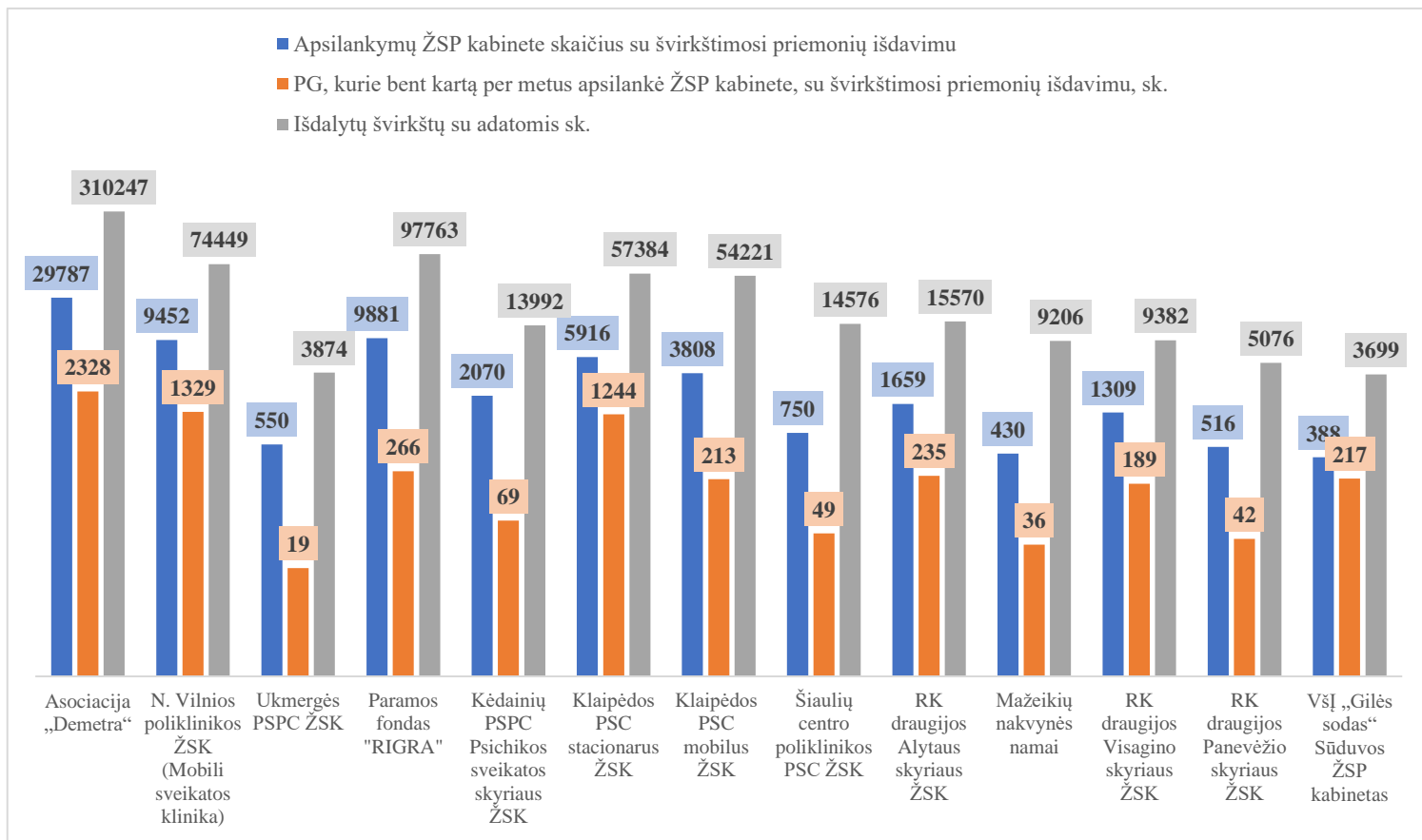
⁴ Naujosios Vilnios poliklinikos ŽSK (Mobili sveikatos klinika) skaičiuoti visi nauji PG;

⁵ Naujosios Vilnios poliklinikos ŽSK (Mobili sveikatos klinika) skaičiuoti visi PG, kurie bent kartą per metus apsilankė ŽSP kabinete, skaičius;

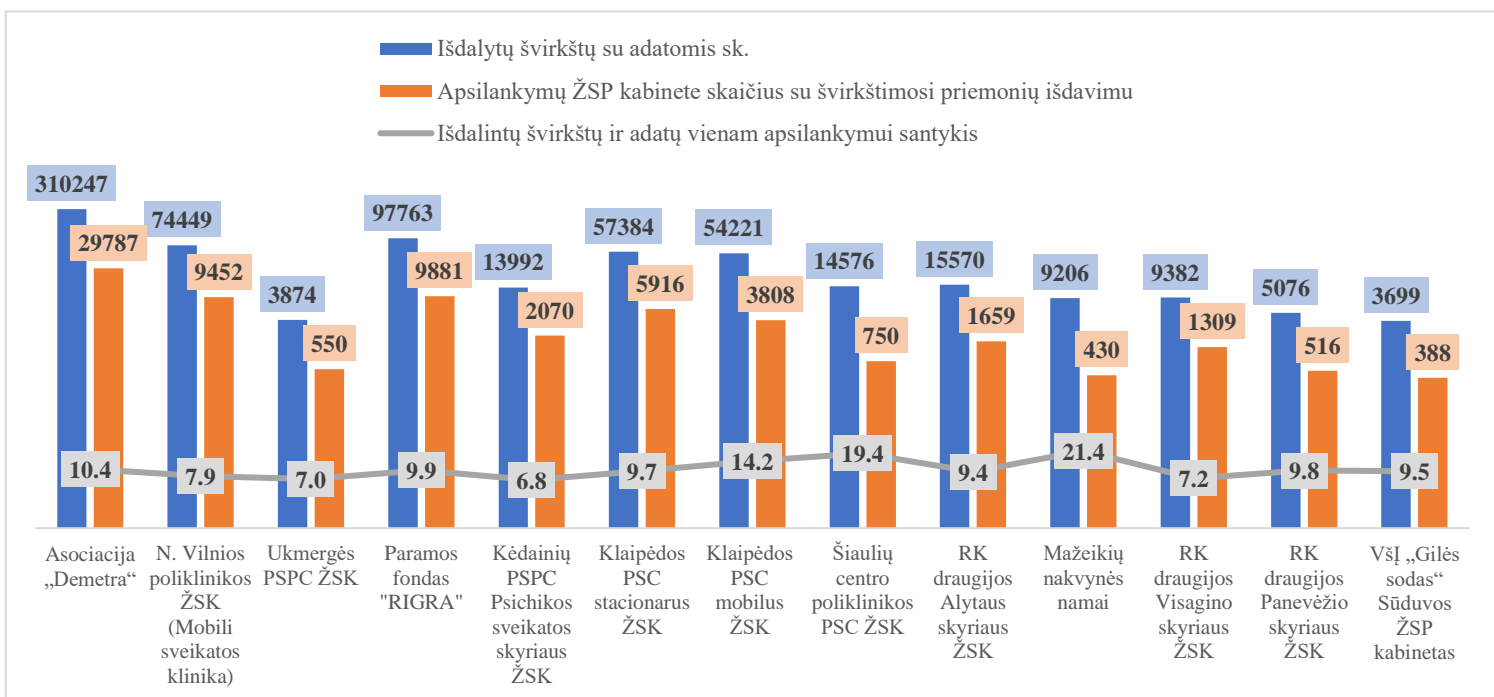
⁶ Naujosios Vilnios poliklinikos ŽSK (Mobili sveikatos klinika) pateikti bendri paslaugų skaičiai be potipių;

* Bendras konsultavimo ir informavimo paslaugų skaičius.

1 grafikas. Apsilankymų, PG (kurie bent kartą per metus apsilankė ŽSP kabinete su švirkštimosi priemonių išdavimu) ir išdalytų švirkštų skaičius ŽSP kabinetuose 2024 m.

2 grafikas. Išdalytų švirkštų, apsilankymų ŽSP kabinetuose su švirkštimosi priemonių išdavimu ir švirkštų, tenkančių vienam apsilankymui, skaičius ŽSP kabinetuose 2024 m.

2 lentelė. ŽSP kabinetų veiklos daliniai rodikliai 2024 m.

ŽSP kabinetai	Asociacija „Demetra“	N. Vilnios poliklinikos ŽSK (Mobili sveikatos klinika)	Ukmergės PSPC ŽSK	Paramos fondas „RIGRA“	Kėdainių PSPC Psichikos sveikatos skyriaus ŽSK	Klaipėdos PSC stacionarus ŽSK	Klaipėdos PSC mobilus ŽSK	Šiaulių centro poliklinikos PSC ŽSK	RK draugijos Alytaus skyriaus ŽSK	Mažeikių nakvynės namai	RK draugijos Visagino skyriaus ŽSK	RK draugijos Panevėžio skyriaus ŽSK	VšĮ „Gilės sodas“ Sūduvos ŽSP kabinetas	Koalicija „Galios gyventi“	VISO
Paslaugų pavadinimas/ Paslaugų gavėjai (PG)															
Visų apsilankymų ŽSP kabinete skaičius	30 050	9 458	553	11 140	2 639	6 112	3 830	808	3 848	435	1 506	812	4 836	3 799	79 826
Apsilankymų ŽSP kabinete skaičius su švirkštimosi priemonių išdavimu	29 787	9 452	550	9 881	2 070	5 916	3 808	750	1 659	430	1 309	516	388	(-) ¹	66 516
Nuolatinių PG skaičius	426	296	10	160	57	91	53	27	77	20	14	0 ^a	13	(-) ^a	1 244
Nuolatinių (<i>per metus bent 1 kartą per ketvirtį apsilankė ŽSP kabinete</i>) PG skaičius su švirkštimosi priemonių išdavimu	424	296	10	124	52	85	53	26	45	20	13	0 ^a	0	(-) ^{a,1}	1 184
Naujų PG skaičius	610	49	2	48	353	40	24	1	776	8	50	209	1 453	3 736	7 359

Naujų PG skaičius su švirkštimosi priemonių išdavimu	597	49	2	47	12	38	23	1	47	8	46	36	95	(-) ¹	1 001
PG (<i>bent kartą per metus apsilankė ŽSP kabinete</i>), skaičius	2 504	1 329	19	587	413	1 273	214	51	1 096	36	311	225	1 741	3 748	13 547
PG (<i>bent kartą per metus apsilankė ŽSP kabinete, su švirkštimosi priemonių išdavimu</i>) skaičius	2 328	1329	19	266	69	1 244	213	49	235	36	189	42	217	(-) ¹	6 236
Išdalytų švirkštų su adatomis skaičius	310 247	74 449	3 874	97 763	13 992	57 384	54 221	14 576	15 570	9 206	9 382	5 076	3 699	(-) ¹	669 439
Išdalytų švirkštų vienam apsilankymui su švirkštų išdavimu skaičius	<i>10,4</i>	<i>7,9</i>	<i>7,0</i>	<i>9,9</i>	<i>6,8</i>	<i>9,7</i>	<i>14,2</i>	<i>19,4</i>	<i>9,4</i>	<i>21,4</i>	<i>7,2</i>	<i>9,8</i>	<i>9,5</i>	(-) ¹	<i>10,1</i>
Atliktų atrankinių greitųjų ŽIV testų skaičius	563	240	-	385	319	952	-	40	1 137	0	125	312	1 449	234	5 756
(išdalytų savikontrolės ŽIV testų skaičius)	(414)	(-)	(-) ³	(0)	(50)	(19)	(255)	(40)	(0)	(40)	(-)	(0)	(0)	(0)	(818)
Išduotų naloksono dozių skaičius	1 188	(-) ²	(-) ²	(-) ²	100	266	190	33	64	(-) ²	(-) ²	(-) ²	(-) ²	(-) ²	1 841

^a – rodiklis neskaičiuotas, nes paslaugas vykdė ne visus einamų metų ketvirčius;

(-)¹ – rodiklis neskaičiuotas, nes švirkštimosi priemonių dalinimo paslaugų nevykdė;

(-)² – naloksono dalinimo paslaugų nevykdė;

(-)³ – atrankinių greitųjų ŽIV testavimo paslaugų nevykdė.

IŠVADOS

1. 2024 m. ŽSP kabinetai buvo 11 Lietuvos savivaldybių, 14 savarankiškų juridinių asmenų ir įstaigų arba organizacijų struktūrinių padalinių (12 stacionarūs ir 2 mobilūs): Vilniaus, Ukmergės, Kauno, Kėdainių, Prienų, Klaipėdos, Alytaus, Šiaulių, Visagino, Mažeikių ir Panevėžio.
2. 2024 m. ŽSP kabinetuose apsilankymų skaičius padidėjo 30,7 proc.; bent 1 kartą per metus iš viso apsilankė 13 547 PG, o tai 56,4 proc. daugiau nei 2023 m.; PG, kurie bent 1 kartą per metus apsilankė ŽSP kabinete ir gavo švirkštimosi priemonių skaičius sudarė 46,0 proc. nuo visų bent 1 kartą per metus apsilankusių PG.; nuolatinių PG skaičius 2024 m. buvo 20,6 proc. mažesnis lyginant su 2023 m., o šie PG su švirkštimosi priemonių išdavimu sudarė 95,2 proc. nuo visų nuolatinių PG. 2024 m. ŽSP kabinetuose (įskaitant išvažiuojamąsias mobilies ar PG susibūrimo ir pasilinksminimo vietose teikiamas paslaugas) pirmą kartą paslaugas gavo 7 359 nauji PG, kurių skaičius praėjusiais metais lyginant su 2023 m. padidėjo apie 4 kartus. Nauji PG, kuriems buvo išduotos švirkštimosi priemonės, sudarė 13,6 proc. nuo visų naujų PG 2024 m.
3. 2024 m. ŽSP kabinetuose fiksuotas 40,0 proc. didesnis išdalintų švirkštų (su adatomis) skaičius palyginus su 2023 m. Prezervatyvų išdalinta 10,2 proc. daugiau nei 2023 m. Išduota 818 savikontrolės ŽIV testų. ŽSP kabinetuose taip pat buvo išduodami vienkartiniai švirkštimosi indai, spiritinės servetėlės, lubrikantai, tvarsliava (įvairaus dydžio pleistrai ir bintai, kitos žaizdų priežiūros priemonės) ir kitos su narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimu ne gydymo tikslu bei rizikinga elgsena susijusios žalos mažinimo priemonės.
4. 2024 m. atliktų atrankinių greitųjų ŽIV testų skaičius padidėjo 53,1 proc. Kitų atrankinių greitųjų testų atlikta beveik 2 kartus daugiau nei 2023 m. 2024 m. ŽSP kabinetuose suteiktos 19 652 konsultavimo ir 22 209 informavimo paslaugos. Tai pat teiktos tarpininkavimo, sveikatos mokymo ir ugdymo, socialinės, pagalbos šeimoms, asmens higienos, paramos maistu, palydėjimo į sveikatos ar socialines paslaugas teikiančias įstaigas, teisinės pagalbos, paslaugos.

1 PRIEDAS. Žemo slenksčio paslaugų kabinetų sąrašas 2024 m.

Nr.	Apskritis	Žemo slenksčio paslaugų kabineto pavadinimas
1.	Vilniaus	ŽIV ir AIDS paveiktų moterų bei jų artimųjų asociacijos „Demetra“ žemo slenksčio paslaugų kabinetas
2.		VšĮ Naujosios Vilnios poliklinikos žemo slenksčio paslaugų kabinetas (mobili sveikatos klinika)
3.		VšĮ Ukmergės pirminės sveikatos priežiūros centro Žemo slenksčio paslaugų kabinetas
4.		Koalicija „Galiu gyventi“ – psichoaktyviųjų medžiagų žalos mažinimo paslaugos pasilinksminimo vietose
5.	Kauno	Paramos fondo „RIGRA“ Žemo slenksčio paslaugų kabinetas
6.		VšĮ Kėdainių pirminės sveikatos priežiūros centro Psichikos sveikatos skyriaus žemo slenksčio paslaugų kabinetas
7.		VšĮ „Gilės sodas“ Sūduvos žemo slenksčio paslaugų kabinetas
8.	Klaipėdos	VšĮ Klaipėdos psichikos sveikatos centro žemo slenksčio paslaugų stacionarus kabinetas
9.		VšĮ Klaipėdos psichikos sveikatos centro žemo slenksčio paslaugų mobilus kabinetas
10.	Alytaus	Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Alytaus skyriaus žemo slenksčio paslaugų teikimo kabinetas „Pasitikėjimas“
11.	Šiaulių	VšĮ Šiaulių centro poliklinikos Psichikos sveikatos centro žemo slenksčio paslaugų kabinetas
12.	Utenos	Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Visagino skyriaus žemo slenksčio paslaugų kabinetas
13.	Telšių	Mažeikių nakvynės namų žemo slenksčio paslaugų kabinetas
14.	Panevėžio	Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Panevėžio skyriaus žemo slenksčio paslaugų kabinetas